

GOEDE VRIJDAG - 2020 Lezingendienst - Ichthuskerk
Voorganger: ds. Marco Schut
Lezer: Esther Schut
Orgel: Jurjan Lipke

Orgelspel - heel zacht

Bemoediging en drempelgebed

Orgelspel: 141: 1

U, Heer, roep ik, U geldt mijn smeken,
snel mij te hulp en hoor mij aan,
U roep ik, wil mij gadeslaan,
laat mij uw bijstand niet ontbreken.

'Het Beklag Gods' van Maria de Groot:

1 .Mijn volk, wat heb Ik u misdaan
en waarmee heb Ik u bedroefd?
Schoon als de hemelen schiep Ik de aarde,
licht in de dauw en de vloeiende bron,
zon in de ogen van mensen die leven.
Korstmossen kwijnen en witte kamille.
Waarom wordt alles gewijd aan de dood?
Schepper God, tuin van licht, snoei ons terug tot uw stam.

2. Mijn volk, wat heb Ik u misdaan
en waarmee heb Ik u bedroefd?
Toen u geslagen werd, ben Ik gekomen.
Heb Ik u niet eigenhandig bevrijd?
In uw verdriet heb Ik naast u gezeten.
Wie bij u vreemdeling is, wordt vergeten.
Ver van huis zijn zij als kinderen des doods.
Vreemdeling, ander mens, drager van onze schuld.

3. Mijn volk, wat heb Ik u misdaan
en waarmee heb Ik u bedroefd?
Honger en dorst heb Ik met u geleden.
Water ontsprong aan de mondige rots.
Manna heb Ik u te eten gegeven.
Brood werd Ik, heb mij in liefde gebroken.
Waarom blijft honger de menselijkste dood?
Brood en wijn, hand die reikt, hoogverraad van ons hart.

4. Mijn volk, wat heb Ik u misdaan
en waarmee heb Ik u bedroefd?
Zoals een moeder haar kinderen zegent,
zoals zij warmte geeft wanneer zij voedt,
ben Ik de machtige, ben Ik die lenigt.
Dorstigen komen en drinken en leven,
maar gij smeedt wapens en denkt aan de dood.
Milde bron, weerloos kind, geef geloof dat ons redt.

5. Mijn volk, wat heb Ik u misdaan
en waarmee heb Ik u bedroefd?
Als de rechtvaardige ben Ik gekomen.
Onder u was Ik degene die dient.
Heb Ik niet zelf u de voeten gewassen?
Zie nu op aarde zo velen gemarteld.
Heerst onder u dan het recht van de dood?
Mens van pijn, God van recht, niets verschoont deze schuld.

Orgelspel: 1008

1. Rechter in het licht verheven,
koning in uw majesteit,
louter ons geringe leven,
scheld ons onze schulden kwijt,
laat uw vleugelen ons omgeven,
troost ons met uw tederheid.

2. Hoor de bittere gebeden
om de vrede die niet daagt.
Zie hoe diep er wordt geleden,
hoe het kwaad de ziel belaagt.
Zie uw mensheid hier beneden,
wat zij lijdt en duldt en draagt.

3. Houd wat Gij hebt ondernomen,
klief het duister met uw zwaard.
Kroon de menselijke dromen
met uw koninkrijk op aard.
Laat de vrede eindelijk komen,
die uw hart voor ons bewaart.

Lezing: Exodus 12: 16 – 21

¹⁶De eerste en zevende dag zijn heilige dagen die jullie samen moeten vieren. Die beide dagen mag er geen enkele bezigheid verricht worden, jullie mogen alleen het voedsel bereiden dat ieder nodig heeft. ¹⁷Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht. Generatie na generatie moeten jullie het feest van het

Ongedesemde brood vieren, omdat ik jullie die dag, in groepen geordend, uit Egypte heb geleid. ¹⁸Van de avond van de veertiende dag van de eerste maand tot de avond van de eenentwintigste dag van die maand moeten jullie ongedesemd brood eten. ¹⁹Gedurende die zeven dagen mag er geen zuurdesem in jullie huizen te vinden zijn; iedereen die iets eet dat zuurdesem bevat, moet uit de gemeenschap van Israël gestoten worden, of het nu een vreemdeling is of een geboren Israëliet. ²⁰Eet niets dat met zuurdesem bereid is; eet uitsluitend ongedesemd brood, waar jullie ook wonen.”
²¹Toen riep Mozes de oudsten van Israël bij elkaar. ‘Elke familie moet een lam of een bokje kiezen,’ zei hij, ‘en dat moet worden geslacht als pesachoffer.

Orgelspel: Gezang 4 uit Liedboek 1973

1. Wij eten weer het bitterbrood
Om te gedenken aan de dagen
Dat Gij Egypte hebt verslagen
met de verschrikking van de dood.
2. Engel des doods, ga ons voorbij.
Zie op het bloed dat als een teken
Aan de deurpost is gestreken.
Engel, ga onze deur voorbij.
3. Wij eten haastig in de nacht
kruiden en ongezuurde broden.
Wij doen wat Gij ons hebt geboden,
wij eten 't lam door ons geslacht.
4. Wij staan reisvaardig tot de tocht
naar 't goede land van Jacobskindren.
Geen Rode Zee kan meer verhindren
die van de dood zijn vrijgekocht.
5. Doe Gij ons door het water gaan
en laat uw wolkkolom ons richten,
uw vuurkolom ons 's nachts verlichten!
Maak onze voet een vaste baan!
6. Neem onze reisstaf in uw hand
En wijs ons weer, als in de dagen
dat Gij Egypte hebt verslagen,
de weg naar het beloofde land.

Lezing uit het Evangelie van Johannes 17: 21 - 26

²¹Laat hen allen één zijn, Vader. Zoals u in mij bent en ik in u, laat hen zo ook in ons zijn, opdat de wereld gelooft dat u mij hebt gezonden. ²²Ik heb hen laten delen in de grootheid die u mij gegeven hebt, opdat zij één zijn zoals wij: ²³ik in hen en u in mij. Dan zullen zij volkomen één zijn en zal de wereld begrijpen dat u mij hebt gezonden, en dat u hen liefhad zoals u mij liefhad.

²⁴Vader, u hebt hen aan mij geschonken, laat hen dan zijn waar ik ben. Dan zullen zij de grootheid zien die u mij gegeven hebt omdat u mij al liefhad voordat de wereld gegrondvest werd. ²⁵Rechtvaardige Vader, de wereld kent u niet, maar ik ken u, en zij weten dat u mij hebt gezonden. ²⁶Ik heb hun uw naam bekendgemaakt en dat zal ik blijven doen, zodat de liefde waarmee u mij liefhad in hen zal zijn en ik in hen.'

Johannes 18: 1 - 8

¹Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidronbeek. Daar liep hij een olijfgaard in, met zijn leerlingen.

²Judas, zijn verrader, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen. ³Judas ging ernaartoe, samen met een cohort soldaten en dienaren van de hogepriesters en de farizeeën. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns. ⁴Jezus wist precies wat er met hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?' ⁵Ze antwoordden: 'Jezus uit Nazaret.' 'Ik ben het,' zei Jezus, terwijl Judas, zijn verrader, erbij stond. ⁶Toen hij zei: 'Ik ben het,' deinsden ze achteruit en vielen op de grond. ⁷Weer vroeg Jezus: 'Wie zoeken jullie?' en weer zeiden ze: 'Jezus uit Nazaret.' ⁸'Ik heb jullie al gezegd: "Ik ben het,"' zei Jezus. 'Als jullie mij zoeken, laat deze mensen dan gaan.'

Orgelspel: 587 1, 3, 4

1. Licht voor de wereld, geeft U zich gevangen
in deze nacht van duistere belangen?

Ik zoek U, Heer, en vraag U: maak mijn oren
heel om te horen.

3. Hemelse koning, door God uitgekozen,

waarom staat U terecht als rechteloze?

U hebt geen schuld, de waarheid is geschonden.

U draagt mijn zonden.

4. Hier is God zelf, ontdaan van alle glorie,

de mens die uit de hemel is geboren.

Ik ben de gesel die hem openhaalde,

ik laat hem vallen.

Johannes 18 : 19 - 24

¹⁹De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en over zijn leer.

²⁰Jezus zei: 'Ik heb in het openbaar tot de wereld gesproken. Ik heb steeds onderricht gegeven op plaatsen waar de Joden bij elkaar komen, in synagogen en in de tempel, en nooit heb ik iets in het geheim gezegd.

²¹Waarom ondervraagt u mij? Vraag het toch aan de mensen die mij gehoord hebben, zij weten wat ik gezegd heb.' ²²Toen Jezus dat zei gaf een van de dienaren die erbij stonden, hem een klap in het gezicht: 'Is dat een manier om de hogepriester te antwoorden?' ²³Jezus zei: 'Als ik iets verkeerd gezegd heb, zeg dan wat er verkeerd was, maar als het juist is wat ik heb gezegd, waarom slaat u me dan?' ²⁴Daarna stuurde Annas hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.

Johannes 28 – 36

²⁸Jezus werd van Kajafas naar het pretorium gebracht. Het was nog vroeg in de morgen. Zelf gingen ze niet naar binnen, om zich niet te verontreinigen voor het pesachmaal. ²⁹Daarom kwam Pilatus naar buiten en vroeg: 'Waarvan beschuldigt u deze man?' ³⁰Ze antwoordden: 'Als hij geen misdadiger was, zouden we hem niet aan u uitgeleverd hebben.' ³¹Pilatus zei: 'Neem hem dan mee, en veroordeel hem volgens uw eigen wet.' Maar de Joden wierpen tegen: 'Wij hebben het recht niet om iemand ter dood te brengen.' ³²Zo ging de uitspraak van Jezus in vervulling waarin hij aanduidde welke dood hij sterven zou.

³³Nu ging Pilatus het pretorium weer in. Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg hem: 'Bent u de koning van de Joden?' ³⁴Jezus antwoordde: 'Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen dit over mij gezegd?' ³⁵'Ik ben toch geen Jood,' antwoordde Pilatus. 'Uw volk en uw hogepriesters hebben u aan mij uitgeleverd – wat hebt u gedaan?' ³⁶Jezus antwoordde: 'Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld

Orgelspel: 566

1. Midden in de dood
zijn wij in het leven,
want Een breekt het brood
om met ons te leven
midden in de dood.

2. Dood is ons bloed,
dood voor onze ogen,
maar Hij geeft ons moed,
dat wij leven mogen
met de dood in 't bloed.

3. Dat wij uit de dood
opstaan om te leven,
etend van het brood
dat Hij heeft gegeven
midden in de dood.

4. Lamp voor onze voet,
licht voor onze ogen,
geef ons levensmoed
met de dood voor ogen,
met de dood in 't bloed.

5. Jezus, uit de dood
opgestaan tot leven,
wees voor ons het brood,
dat wij in U leven
midden in de dood.

6. Wees voor ons de wijn,
dat wij van U drinken.
Wees voor ons de pijn,
dat wij in U zinken,
dat wij in U zijn.

Johannes 19: 1 – 6

¹Toen liet Pilatus Jezus geselen. ²De soldaten vlochten een kroon van doortakken, zetten die op zijn hoofd en deden hem een purperen mantel aan. ³Ze liepen naar hem toe en zeiden: 'Leve de koning van de Joden!', en ze sloegen hem in het gezicht. ⁴Pilatus liep weer naar buiten en zei: 'Ik zal hem hier buiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.' ⁵Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan. 'Hier is hij, de mens,' zei Pilatus. ⁶Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars hem zagen begonnen ze te schreeuwen: 'Kruisig hem, kruisig hem!'

Johannes 19: 23 - 30

²³Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. ²⁴Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.' Zo ging in vervulling wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn gewaad.' Dat is wat de soldaten deden.

²⁵Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder met haar zuster, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria uit Magdala. ²⁶Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie hij veel hield, zei hij tegen zijn moeder: 'Dat is uw zoon,' ²⁷en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.

²⁸Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei hij: 'Ik heb dorst.' ²⁹Er stond daar een vat zure wijn; ze staken er een majoraantak met een spons in en brachten die naar zijn mond. ³⁰Nadat Jezus ervan gedronken had zei hij: 'Het is volbracht.' Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

De Paaskaars wordt gedoofd

Orgelspel: Bleibet hier und wachet mit mir, blijf bij mij orgelvoorspel en dan vierstemmig Laura, Esther, Marco en Jurjan 3x

Johannes 19: 38 - 42

³⁸Na deze gebeurtenissen vroeg Josef uit Arimatea – die uit vrees voor de Joden in het geheim een leerling van Jezus was – aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mocht meenemen. Pilatus gaf toestemming en Josef nam het lichaam mee. ³⁹Nikodemus, die destijds 's nachts naar Jezus toe gegaan

was, kwam ook; hij had een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd litra. ⁴⁰Ze wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis. ⁴¹Dicht bij de plaats waar Jezus gekruisigd was lag een olijfgaard, en daar was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. ⁴²Omdat het voor de Joden voorbereidingsdag was en dat graf dichtbij was, legden ze Jezus daarin.

Luthers Avondgebed

Blijf bij ons, Heer
want het is avond en de nacht zal komen.
Blijf bij ons en bij uw ganse kerk
aan de avond van de dag
aan de avond van ons leven
aan de avond van de wereld.
Blijf bij ons
met uw genade en goedheid
met uw troost en zegen
met uw woord en sacrament.
Blijf bij ons
wanneer over ons komt
de nacht van beproeving en van angst
de nacht van twijfel en aanvechting
de nacht van de strenge, bittere dood.
Blijf bij ons
in leven en in sterven
in tijd en eeuwigheid.
AMEN.

Orgelspel